

Порадник з виживання та оборони міста

Порадник з виживання та оборони міста

Порадник з виживання та оборони міста при масових заворушеннях. Це мусить знати кожен

Вступ

Ці поради призначені для звичайних громадян, які за примхою долі опинилися у вирі вуличних заворушень, мародерства та грабежів. В цьому тексті викладено власний досвід людей, що пережили дві такі ситуації, що трапилися в 2005 та 2010 роках в місті Бішкек (столиця Киргизстану).

Незважаючи на проміжок часу в 5 років, в обох цих випадках події розгорталися майже за одним сценарієм, за винятком деяких деталей. Проте в 2010 році, населення вже мало досвід протидії, тому збитків було завдано значно менше.

Мета цих порад – забезпечити власну та колективну безпеку законослухняних громадян в ситуації, коли органи влади не можуть або не хочуть встановлювати порядок, і тільки ми одні зможемо себе захистити.

В статті використовується термін «мародер» в значенні – грабіжник, погромник. Таке трактування пояснюється вже усталеним поняттям цього терміну в Киргизстані.

Основні принципи

Перше. Банально, але правда – зберігайте спокій. Не потрібно відразу ж вантажити сім'ю в машину і стартувати якнайдалі. Можете не проїхати через натовп на вулицях, до того ж, як показує практика, сусідні країни оперативно перекривають кордони. Та й полишені вами бізнес/житло, з великою ймовірністю відразу ж пограбують (можливо, навіть ваші сусіди). Не тікайте, а захищайтеся! Досвід бішкекчан доводить, що перемогти цілком можливо.

Друге. Один в полі не воїн. Багато хто вирішує залишитися в будинку/в квартирі, щоб «захищати свою родину та майно». Важко уявити більш дурної та згубної поведінки. До вас прийдуть не дві-три випадкові людини, від яких можна було б відбитися. Мародери діють групами від десяти та більше чоловік, з такою кількістю ви не впораєтесь. В такій ситуації одинак не грає ніякої ролі. Інша справа – організована дружина. Навіть кілька десятків міцних хлопців, під розумним керівництвом, зможуть відганяти більш чисельний за них натовп. Сидячи вдома, ви нічим не допоможете своїй сім'ї. Навпаки, дружина здатна швидко реагувати на виклики в межах свого району.

Третьє. Не чекайте, доки хтось почне вас організовувати або збирати. Не дивіться на сусідів (мовляв, якщо вони підуть, то і я піду) – вони так само будуть дивитися на вас. Хтось мусить починати, подати приклад. Якщо таких немає – зробіть це самі. Краще погана організація, ніж її повна відсутність. Не турбуйтеся щодо «а чи послухають мене?» – В таких ситуаціях люди готові слухати майже будь-кого, хто буде пропонувати хоч якісь дії. Не думайте, що записавшись в дружину ви, тим самим, автоматично відправитесь в самісіньке пекло. Більша частина дружинників в активних бойових діях взагалі не бере участі. Сама присутність дружинників вже зупиняє багатьох мародерів.

Попередній етап

Отже, ви – звичайний громадянин звичайного більш-менш великого міста. Навчаєтесь/працюєте, маєте будинок/квартиру, звичний розпорядок дня. І цілком можливо, що так воно і триватиме все життя. Але для себе слід скласти план дій на випадок таких ситуацій, як вуличні заворушення та мародерства. Це на кшталт заходів для самооборони – ми сподіваємося, що це нам ніколи не знадобиться, але якщо раптом щось трапиться – шкода, що цього не має під рукою. Одна тільки ваша моральна готовність до схожих сценаріїв надійно захистить вас і ваших близьких від паніки.

Заздалегідь дайте самому собі відповідь на питання: Що ви будете захищати в першу чергу? – Свою роботу (торгові центри і офіси руйнують в першу чергу), свій будинок (особливо актуально при загрозі ксенофобських погромів), або свою, перепрошую, дупу? Сподіваюсь, що ви прислухаєтесь до викладених тут основних принципів, і, у випадку вуличних заворушень, оберете метод активної колективної самооборони.

Як розпізнати загрозу?

Вуличні заворушення і мародерство – це наче початок зими в грудні. Для відповідних служб подібні події часто виникають РАПТОВО, але звичайна людина цілком здатна передбачити такий розвиток подій.

Основні передумови до масових заворушень

1. Великі скупчення агресивного натовпу. Навіть якщо передбачався всього лише «мирний мітинг», достатньо невеликої іскри, щоб все запалало.
2. Відсутня жорстка організація/надто багато лідерів/занадто агресивні лідери.
3. Деморалізація правоохоронних органів.

Фактори, що збільшують вірогідність масових заворушень

1. Перемога натовпу – вдалий штурм будівель, успішний переворот, перемоги над загонами правопорядку.
2. Натовп складається переважно більшістю з іногородніх або люмпен-пролетаріату (жебраки, волоцюги, кримінальні елементи).
3. В місті розташовані національно активні райони.

Якщо мають місце зазначені фактори, то не сподівайтесь, що «пронесе». Неважливо, чи піде натовп за певними людьми на об'єкти чи ні. Неважливо, скільки їх – тисяча або двадцять тисяч.

Пригадаємо Москву в 1812 році. Якщо місто зайняв агресивний, сп'янілий від перемоги натовп іногородніх та малограмотних людей, а міліція боїться щось робити – таке місто **ОБОВ'ЯЗКОВО** буде пограбоване.

Поради:

1. Слідкуйте за політичними новинами, хоча б на місцевому рівні. Зазвичай, звідти поступає достатньо сигналів, щоб робити правильні висновки. Пам'ятайте про закон Мерфі: «якщо яка-небудь неприємність може трапитись – вона обов'язково трапиться».
2. Натовп не з'являється просто так. Щоб зібрати хоча б тисячу чоловік, багатьох необхідно заздалегідь оповістити. Для цього використовують ЗМІ, інтернет форуми, блоги. Якщо не бути сліпим і глухим – інформацію ви отримаєте вчасно. У сучасних реаліях не буває повної інформаційної блокади.
3. Не бійтеся перебільшити небезпеку. Куди небезпечніше її недооцінити. Та паніка теж не варіант. Тому всі чутки необхідно піддавати критиці. Якщо на форумі пишуть, що в місто вже підвели танки, а за вікном на вулиці нікого немає, то не варто відразу ж ховатися в підвалі. Вірогідно, що у когось страх з величезними очима. Але пам'ятайте, що такі чутки не виникають на зовсім вже порожньому місці.

Особистий досвід. Березень 2005 року. Киргизстан.

Набирає сили акція протесту, яку організувала опозиція після офіційної публікації результатів парламентських виборів. В декотрих регіонах захоплені будівлі адміністрацій, мерії. Заблокований аеропорт в південній столиці.

Мало сигналів?

23 березня. Бішкек. На площі розігнано невеликий мітинг. Опозиція обіцяє наступного дня зібрати десятки тисяч людей.

24 березня. Колони рухаються з околиць Бішкека до центру, де знаходиться Білий дім. На площі зібралось майже десять тисяч чоловік. Через деякий час було відбито спробу розігнати мітинг, міліція тікає. Натовп захоплює Білий дім. Ось тут вже всі розуміють, що грабунків та мародерства не уникнути.

6 квітня 2010 року. Киргизстан.

В одному з регіонів країни набирає сили акція протесту, що викликана затриманням одного з активістів опозиційної партії. Захоплена будівля адміністрації. На 7 квітня призначено масові мітинги у всіх регіонах, в тому числі і в Бішкеку. На підставі цієї інформації, а також розуміючи, що незадоволених вкрай багато. Ми вже можемо зробити висновок, що існує вельми велика вірогідність масових заворушень.

7-го квітня, десь об 11 годині ранку, Мітингувальники відбили спробу розгону. Міліція тікає, покидавши табельну зброю. І тепер вже озброєна юрба прямує до Білого дому. У когось ще залишилися надії на мирний результат? Обидві ці події відбулися як мінімум за 2-3 години до початку масових вуличних заворушень. І багато хто до останнього дійсно не вірив у те, що таке може статися. Адже сніг у грудні буває таким несподіваним.

Що робити, якщо існує вірогідність заворушень?

1. Доки працюють магазини – зробіть запаси продуктів. Не треба гребти все з полиць, достатньо мати запаси солі та сірників на 2-3 дні, максимум тиждень. А далі або все заспокоїться, або доведеться таки податися в біженці. У будь-якому разі, багато їжі вам ні до чого.

2. Зв'язок. Як показала практика, мобільний зв'язок та інтернет спершу майже перестають працювати через перенавантаження, та через деякий час їх робота відновлюється і надалі продовжує діяти. Нестача достовірної інформації та чутки (у 99% з них сильно перебільшені) – це вкрай сприятливе середовище для паніки. Тому обов'язково поповніть баланс мобільного телефону – потім це буде дуже важко зробити. Максимально зарядіть телефон. Якщо ви плануєте пересидіти в укріпленому приміщенні – беріть з собою зарядний пристрій.

3. Спробуйте додзвонитися всім друзям і близьким, переконайтеся, що вони

знаходяться далеко від епіцентру подій (для цього краще скористуйтеся користуйтеся звичайним міським телефонам, бо мобільний зв'язок, скоріше за все, буде перевантажено). Ніяких «підудивлюся» – це небезпечно, навіть смертельно. Під час квітневих подій було застрелено як мінімум одного такого споглядача, що знімав на телефоні штурм будівлі. Жінок і дітей – обов'язково додому.

Що робити, якщо заворушення неминучі?

Припустимо у вас ще є кілька годин до заходу сонця і, відповідно, до погромів.

1. Вибір місця. Де і що саме ви будете захищати? Якщо обране місце знаходиться далеко від вашого нинішнього місцезнаходження, то як туди дістатися? Готуйтеся до того, що міський транспорт не функціонуватиме, а таксистів в кілька разів повисять розцінки. Якщо ви їдете на власному авто, то краще зробіть гак, але якнайдалі об'їдьте епіцентр подій. Натовп здатен пересуватися вельми швидко, так що по «сусідній вулиці» за 5 хвилин вже можна не проїхати. Якщо ваша машина опинилася в натовпі – намагайтеся прорватися. Кричіть, лайтеся, сигнальте, але ні в якому разі не зупиняйтеся. Нехай повільно, але просувайтеся крізь натовп до вільної ділянки.

2. Власне авто варто перевернути в безпечне місце. Звичайні стоянки не достатньо безпечні, залишати на вулиці – це гірше. Сховати автомобіль слід у дворах або в закритих гаражах. Докладніше про машини розказано в додатку 1.

3. Проведіть інструктаж своєї родини. Розкажіть, що ви хочете робити. Заспокойте їх. Чоловіки виходять на патрулювання, а жінки – постачають їм новини та гарячу їжу. Докладніше про спілкування з жінками розказано в додатку 2.

4. Правильно одягніться. Краще одягнути більш теплий одяг, ніж цього вимагає погода, особливо, якщо доведеться патрулювати вулиці. Вночі, навіть влітку, буває досить прохолодно. Не забудьте про зручне взуття. Обов'язково візьміть пов'язки, вони допоможуть відрізнити «своїх» від мародерів. Беріть із запасом, щоб потім роздати новоприбулим. Зазвичай використовують неширокі пов'язки на праву руку червоного або білого кольору (щоб було добре помітно в темряві). Візьміть з собою теплу шапку. Вона не тільки зігріватиме голову, а ще забезпечить деякий захист голови від палиць/каміння.

5. Спорядження. Знову ж таки, зарядіть мобільник, якщо ще не встигли. Обов'язково візьміть трохи їжі (достатньо шоколадного батончика типу «Снікерс»), пов'язку, документи. Також бажано взяти: ліхтарик, бинт, джгут, трохи грошей. Ніяких сумок –

тільки те, що поміщається в кишенях.

6. Зброя – ось тут вже нічого конкретного не порадиш. Базовий принцип незмінний: якщо дістали зброю – застосуйте її. Будь то мисливська рушниця або травматичний пістолет. Тільки пам'ятайте, якщо ви таки пустили в хід зброю (навіть битку або арматуру) – просто так відступити вам вже не дадуть. Якщо не зможете перемогти або відігнати нападників – скоріше за все, вас жорстоко поб'ють. Якщо зброю не було застосовано, то можливо вас не чіпатимуть, бо мародерів особисто ви не цікавите.

7. Запишіть на мобільник всі важливі телефони: дільничне відділення міліції, швидка допомога, штаб дружин, тощо.

8. Якщо ви записуєтеся в уже сформовану дружину або йдете на захист будівлі – то цілуйте коханих і вперед. Якщо ж ніхто в межах вашого району ще не організував дружини, то вам доведеться цим зайнятись самостійно. Поради щодо правильної організації дружин читайте нижче.

Ваші вороги

Склад ворогів більшою мірою залежить від особливостей ситуації. Найчастіше, є певне ядро (той самий первісний натовп, що може розділитися на підгрупи) і ситуативні групи (як правило – це тутешні мешканці, яких привабила можлива халява). Якщо існуватиме можливість безкарного грабунку (залежить, насамперед, від стану правоохоронних органів), то ситуативних груп може бути вкрай багато.

Вашим супротивником, скоріше за все, стане молодий хлопець від 13 до 20 років, часто нетутешній. Поодинці вони не ходять, пересувається групами по 5-10 осіб. Такі групи здатні дуже швидко пересуватися, і в найкоротші терміни створювати серйозний натовп. В цілому неорганізовані, досить похливі, але, зібравшись великою групою, вони втрачають почуття страху. А під дією алкоголю, наркотиків чи просто адреналіну можуть взагалі не відчувати болю. Озброєні камінням та палицями.

Вибір цілей більшою мірою залежить від причини заворушень. Якщо це націоналістичні виступи – будуть грабувати торгівельні центри, ринки, офіси, будинки та квартири, які за чутками, належать людям іншої національності. Зрозуміло, що ніхто з нападників не буде перевіряти достовірність інформації, і дістанеться багатом з «правильною» національністю. В іншому випадку, першими цілями стануть торгівельні центри – багато товарів тут знаходяться за скляними вітринами, а охорона не стане захищати їх на смерть.

Точок для погромів зазвичай багато. Як тільки заходить сонце, групи мародерів

збираються біля кожної «смачної» будівлі. Проводиться базова розвідка – наскільки міцні двері, чи є ґрати, чисельність охорони. Якщо об'єкт надто вже міцний горішок, то можуть і не чіпати (особливо, якщо поруч є щось доступніше). Але це не стосується великих торгових центрів – їх цінність для мародерів занадто висока.

Якщо ж атаку проведено успішно (розбито вітрину, грабіжники проникли всередину будівлі), то натовп вкрай швидко збільшується – прибувають жінки, діти, навіть літні люди (ви здивуєтеся, скільки навколо вас потенційних мародерів). За одну-дві години вони винесуть всі цінні речі. Будуть троцити всередині все, що трапиться під руку, часто бувають підпали. Як показує практика, якщо мародери проникли всередину, то утримати будівлю вже майже неможливо – занадто нерівні сили. Мета захисників – не допустити проникнення.

Після першого ж успіху мародери прагнуть віднести свою здобич додому або в найближчий доступний їм «схрон». Власне, тут і проявляється відмінність між місцевими та приїжджими мародерами. Перші крадуть цінні об'ємні речі (в першу чергу – побутову техніку). Другі – одяг, взуття, дрібні цінності (телефони, ювелірні прикраси). Відповідно, навіть якщо грабують торгові центри, а ваша варта захищає спальний район – потягнуть повз вас. Можна (і навіть потрібно!) відбирати в них награване та виписувати лікувальних «лящів». Тільки будьте обережні – вони можуть повернутися з підмогою (та якщо у вас достатньо сил – не повернуться).

Варто зазначити, що крім мародерів, в цей же час «прокидаються» законні власники торгових точок, бутиків. Вони будуть намагатися вивезти хоч щось (часто з уже розбитих центрів). Тому перш ніж бити – питайте.

Будьте готові до того, що після перших успіхів загальна кількість мародерів зростає на значний відсоток від загальної кількості мешканців міста. І тоді почнуть громити все навкруги – офіси, дрібні магазини. Центр міста, як правило, страждає набагато сильніше, ніж околиці. Пік грабежів припадає десь на 00:00-02:00, а далі поступово спадає, зі світанком в розгромлених будівлях залишаються лише кілька стерв'ятників, які намагаються знайти хоч щось цінне. Іноді вони тупо тягнуть додому вітрини, рекламні щити. Якщо мародери не отримали гідної відсічі – наступної ночі все повториться.

Оборона торгових центрів і офісних будівель

Саме торгові центри стануть першими цілями мародерів. Причому, в першу чергу будуть громити магазини одягу, комп'ютерні салони (і клуби), а також магазини побутової техніки. Та це не означає, що якщо ви торгуете будматеріалами, то вам немає чого хвилюватися – нічого подібного, грабують і тягнуть все – навіть розетки зі стін виколупують.

Отже, ситуація наступна. По місту рухається чисельний агресивний натовп, озброєний палицями і камінням, міліції немає, масові заворушення неминучі, до темряви (і початку грабунків) є ще кілька годин відносного спокою. Як можна захистити свій торговий центр або офіс?

1. Якщо є така можливість – завчасно вивезіть товар/оргтехніку. Якщо вивезти не встигли/не змогли, то хоча б приберіть все з вітрин/вікон. З вулиці не має бути видно нічого цінного! Це не тільки зменшить ваші втрати в разі поразки, а ще й зменшить

саму вірогідність нападу.

2. В першу чергу – визначте головного. Зазвичай ним стає керівник служби безпеки – людина з деяким досвідом, вмiє віддавати накази. Якщо такий є, то ваше завдання – виконувати його розпорядження (окрім дурних, зрозуміло). Давайте поради, підкажуйте, постачайте інформацією, але не перестарайтеся. Якщо вам здається, що можна щось зробити краще – повідомте про свою пропозицію. Якщо спільнота не підтримала вашої пропозиції – не сперечайтесь, злагодженість команди зараз куди важливіша.

3. Проаналізуйте ситуацію. Скільки на першому поверсі звичайних скляних вікон без ґрат? Які у вас двері? Принцип простий: все, що можна розбити – буде розбито. Все, що можна відігнути – буде відігнуто. Вам протистоять не тупі зомбі, а досить хитрі супротивники. Наприклад, якщо у будівлі є чорний вхід, то ним обов'язково скористаються.

4. Якщо на першому поверсі багато решіток або взагалі немає скляних вітрин і звичайне каміння вам не нашкодить, то краще тримати оборону всередині. Якщо ж слабких точок забагато, то єдиний шанс вистояти – організувати «живий ланцюг» навколо будівлі. Таким чином у 2005 році був захищений найбільший магазин Бішкека – ЦУМ (єдиний уцілілий того разу торговельний центр). Охорона і орендарі всю ніч стояли в живому ланцюзі.

5. У будь-якому випадку – захистіть скло. Навіть якщо серйозних спроб штурму не буде, камені все одно кидатимуть. Листи фанери, покрівельне залізо, навіть тканина – все стане у нагоді.

6. Обов'язково слід провести інструктаж для всіх присутніх захисників. Кожен має знати, де він повинен стояти, що робити, які накази можуть бути віддані, куди відступати в разі поразки. Якщо такий інструктаж проводите ви: не брешіть людям. Говоріть жорстку, але правду (та не забувайте і підбадьорити). Покажіть, що ви готові до будь-якого перебігу подій. Людина, яка може приймати рішення та пояснювати підлеглим, що їм робити – це ключовий фактор для забезпечення бойового духу.

7. Крім фізичного ворога – мародерів – вам ще загрожують тривога і страх перед невідомим. Як мінімум одна людина з вашої команди має стати джерелом інформації. Попросіть друзів/родичів дивитися телевізор, слухати радіо, сидіти в інтернеті (останнє дасть найбільш оперативні новини, але й найменш надійні) і дзвонити вам/відправляти SMS про важливі події.

Якщо вам доведеться захищати будівлю на вулиці

1. Добре поїжте, вдосталь напийтеся води (але не дуже багато). Обов'язково сходите в туалет. Тепло одягніться. Відразу готуйте себе до гіршого сценарію – що доведеться простояти всю ніч.

2. Не використовуйте зброю, якщо не впевнені на 100% у своїй силі. Навіть якщо вас сто чоловік, все одно ви не встоїте проти натовпу в кілька тисяч. Краща зброя – дипломатія та наполегливість.

3. Оберіть оратора. Якщо заворушення організовані людьми іншої національності – ваш «спікер» обов'язково повинен вільно говорити їхньою мовою. Чітко зрозумійте первинну причину погромів (варіанти: «це все належить вироdkу-правителю, тому треба громити» або «це все належить вироdkу-[національність, проти якої організовано заворушення], тому треба громити») – і переконуйте натовп у зворотному.

4. У вас будуть жбурляти камінням, штовхати і намагатися прослизнути повз вас – не бійтеся, тримайтеся, не пускайте. Якщо чесно, то шансів у вас не багато. Але досвід бішкекчан свідчить про те, що це можливо. В першу ніч саме таким чином відстояли ЦУМ, приблизно 100 осіб встояли проти натовпу у п'ять тисяч.

Якщо вам доведеться захищати будівлю зсередини

1. Проаналізуйте всі можливі місця проникнення. Якщо двері можна виламати – підіпріть її чимось. Захисні жалюзі, що опускаються на вітрини, від кількох ударів можуть трохи піднятися, достатньо, щоб пролізти під ними. Будьте готові до цього.

2. Будуйте барикади біля кожного можливого входу. Столи, лавки, стільці, вішалки – згодиться все.

3. Визначте, що можна використати, як зброю. Вкрай бажано нікого не вбивати (навіть якщо ви озброєні вогнепальною зброєю). Шокери, палиці, гумові/пластикові кулі. Особливо ефективні пожежні гідранти, та спершу переконайтеся, чи в нормальному стані шланг, чи достатній тиск. Як правило добрий струмінь крижаної води швидко протверезує і позбавляє мародерів від бажання продовжувати штурм. Можна ще використати вогнегасники, але я не чув жодне про його успішне застосування в таких ситуаціях.

Рекомендую як психолог: дайте кожному з вашої команди хоч якусь зброю – хоч ніжку від стільця, хоч шматок арматури. Сама тільки наявність зброї під рукою припинить паніку і зніме тривогу.

4. Якщо ніч проходить більш-менш спокійно, то захисники починають розслаблятися. У такому разі доречно було б провести навчання (власне, їх завжди слід проводити, якщо настає слухна мить) – швидке заняття своїх позицій, підготовка зброї (наприклад, пожежних гідрантів), координація дій у разі зміни ситуації (наприклад, прорив з пожежного виходу). Навчання дозволяють відпрацьовувати все на практиці (при будь-якому інструктажі обов'язково знайдуться ті, хто не почув/не зрозумів/помилився), а також підбадьорить та підвищить бойовий дух.

Розвиток подій під час штурму будівлі

1. Збирається ядро натовпу. Це може бути навіть маленька групка в 5-6 чоловік. Можуть під'їхати автівкою. Вони починають скликати інших, в першу чергу криками. Якщо ніхто не відгукується і не підходить – йдуть геть.
2. Якщо натовп збільшиться до декількох десятків чоловік, то вони себе "заведуть" криками. Полетить перше каміння. Тут ще можлива дипломатія.
3. Якщо камені розбили скло та можна проникнути всередину – натовп відразу ж почне просочуватися вперед. Зазвичай мародер не вступає в бійку з охороною, його мета – швидко проникнути і вкрасти найцінніше, тому всі хочуть бути в перших рядах. Якщо проникнення вдалося, то буквально за декілька хвилин чисельність мародерів збільшиться в рази. Як показує бішкекський досвід, якщо супротивник проник в будівлю, то скоріше за все, це поразка. Проте в квітні 2010 року захисники торгового центру «Плаза» все ж змогли реорганізуватися і прогнати кийками та шокерами всіх, хто встиг потрапити всередину будівлі.
4. Якщо розбити скло не виходить чи стоять ґрати, то нападники спробують вибити двері або решітки. Тараном може стати будь-який підручний предмет – вуличні лавки, урни. Можуть навіть підігнати машину, прив'язати мотузку і смикнути з місця. Звичайні решітки вилітають «на раз». На цьому етапі дипломатія вже ніяк не допоможе. Тільки активний захист – поливайте водою, стріляйте, бийте тих, хто атакує. Не варто навмання стріляти в натовп – ви їх тільки розсердите.
5. Якщо ви успішно тримаєте оборону, не даєте ламати двері, решітки, то натовп потроху відхлине. Чи буде наступна спроба штурму, залежить від того, чи залишилися поруч більш легкі цілі і наскільки «смачна» саме ваша будівля. У квітні 2010 року торговий центр «Beta Stores-2» відбивався протягом 4-5 годин.
6. Ближче до світанку натовп стане меншим, зі сходом сонця грабежі, як правило, припиняються.

Вуличні дружини

Про такі формування вже благополучно забули майже всі країни колишнього СРСР, а колись вони були досить серйозною силою. В цій статті під поняттям «вулична дружина» називають організовану (як правило, за місцем проживання) групу громадян, метою яких є протидія грабункам і бандитизму. В Бішкеку створювалися дружини таких типів:

1. При міліції, щоб посилити міліцейські патрулі. Зазвичай формується на другу ніч (оскільки однією з перших ознак початку масштабних вуличних заворушень є деморалізація міліції). За інших рівних умов, рекомендую записатися саме в ці дружини.

Переваги: присутність представника влади (страх перед ментом у бандитів інстинктивний), нормальне озброєння, досить непоганий зв'язок, гарна (хоча це не гарантовано) організація. Дружини при міліції зазвичай приписують і в ВВС, і в опорні пункти – йти краще в ВВС (туди спрямовують всіх боєздатних ментів, а в «опорках» залишають кілька жінок-секретарок). Правила поведінки тут прості – інструктаж вам проведуть, старшого призначать. Слухайтеся наказів і все буде добре. З мінусів: підвищена вірогідність того, що доведеться брати участь в бойових діях.

2. При деяких організаціях (зазвичай вийськового типу) – Союз ветеранів Афгану, організації спортсменів. Такі дружини створюються досить оперативно (особливо якщо у мешканців уже є досвід виживання в подібних ситуаціях). Зазвичай вони по-військово організовані, мобільні. Найчастіше саме вони стають основними захисниками порядку (особливо поки міліція швиденько скидає форму й ховається по домівках). Якщо вам потрібні гарантовані пригоди – записуйтеся до них разом з машиною. Переваги: ті ж, що і в першому пункті, за винятком зброї – якраз з цього і виникає основний мінус. Ймовірність постраждати в такій дружині – досить висока.

3. Дворові дружини – зазвичай створюються активістом(-ами) з числа мешканців навколишніх будинків. Нічого особливого вони не планують – просто охороняють власне подвір'я та прилеглі території. Від конкретного організатора залежить, чи наблизяться до другого типу або до четвертого. Зазвичай це слабо організована група чоловіків від 20 до 50 років (більшість 30-40). Якщо район не дотикається до осередків заворушень, то перебувати в такій дружині – найспокійніше. Мародери шукають легкі та заможні цілі, йти по домівках/квартирах вони почнуть тільки коли все інше вже буде пограбовано (за винятком заворушень на ґрунті міжнаціональної ворожнечі).

4. Неорганізовані дружинники – вийшли на вулицю після закликів до самооборони (зазвичай це відбувається після першої ночі мародерства і грабунків), можуть організовуватися різними міськими службами. Їх основною рисою є відсутність грамотної організації та управління. Наполегливо не рекомендую записуватися в такі дружини. Якщо маєте змогу – очолюйте та організуйте хоч трохи. Якщо з якихось причин це зробити неможливо – шукайте альтернативні варіанти. Членство в такій дружині не тільки не приносить реальної користі місту, а ще й піддає вас серйозному ризику, причому марному. Замість того внеску в захист, який мав би бути в іншому випадку.

Вуличні дружини: порядок дій

У вас в місті дійсно намічаються масові заворушення. Є загроза, що грабіжники завітають і до вашого району (пам'ятайте, якщо натовп перемагає та в місті відсутні співробітники правоохоронних органів, то безпечних районів не залишиться в принципі). Якщо вам не потрібно захищати своє місце роботи, то найрозумнішим буде захищати свою оселю.

Підготовка:

1. Визначте хто на цей час формує дружини. Читайте місцеві форуми, блоги – контактна інформація дружинників з'являється досить оперативно. Дружини першого та другого типу підійдуть для тих, хто бажає активних дій. Про формування дворової дружини вам обов'язково повідомлять (можуть робити обхід квартир, дзвонити, або скликати всіх з двору).
2. Уточніть час і місце збору і яке спорядження необхідно мати при собі (зазвичай, тільки нарукавна пов'язка певного кольору, але можуть наказати прийти з підручним озброєнням).
3. Далі стандартні дії – зарядити мобільник, добре поїсти, тепло і зручно одягнутися, взяти з собою необхідні речі.
4. Якщо до місця збору вам доведеться довго добиратися – постарайтеся йти при денному світлі.

Як самому сформувати дружину

Це слід робити у випадку, якщо:

1. На міліцію немає ніякої надії.
2. Дружини другого типу досить далеко.
3. Ви вкрай турбуєтесь за своє житло і людей в ньому.

Порядок дій:

1. Знайдіть "домкома" або квартального (якщо не знаєте, де вони живуть, запитайте у сусідів) – тобто представника хоч і ніякої, але все ж влади. Повідомте йому про свої плани, попросіть про підтримку ваших дій.
2. Вирішіть основні організаційні моменти – коли збирати людей, що будете охороняти

(Тільки свій двір? Район? Прилеглі магазини і офіси?)

3. Спільно з "домкомом" обійдіть всі квартири. Якщо квартир багато – шукайте помічників. Для більшої ефективності робіть оголошення на дворі з мегафону (якщо знайдете такий). Текст промови досить простий і нехитрий: «Чоловіки будинків № .. , .. – виходьте на двір, запишуйтесь в дружину! Захистимо наше місто від грабежів і розбоїв, захистимо тих, кого любимо!». Але просто таке оголошення не дуже ефективно – чисто психологічно. Особисте звернення (обхід по квартирах) приверне набагато більше людей, ніж масове звернення. Феномен того ж роду, що кричати «Хто-небудь, допоможіть!». Це менш ефективно, ніж звертатися до конкретного перехожого: «Чоловік, допоможіть!».

4. Підготуйте помічника з аркушами паперу і запишіть всіх дружинників. ПІБ, адресу, телефон. По-перше, це створить відчуття організованості, а, по-друге, допоможе виявляти «засланих козачків» (і таке буває).

5. Слід налагодити контакт з міліцейською дільницею (якщо працює) та активними сильними дружинами. Повідомте про організацію своєї дружини, дайте свої координати. Розкажіть про свої плани (що будете охороняти), про свій склад. Домовтеся про підтримку та взаємодопомогу. Можливо, ви отримаєте додаткові інструкції або ж міліція направить до вас свого співробітника.

6. Коли народ збереться – проведіть інструктаж. Його зміст ми описували вище. Важливе зауваження: для збору дворової дружини величезне значення має ваш особистий авторитет. Скоріше за все послухають чоловіка років 40-45, добре відомого багатьом сусідам, активіста двору. Якщо вам менше 30 років, то з першу заручіться підтримкою старшого за вас чоловіка, наприклад батька або сусіда відповідного віку.

Власне діяльність дворової дружини зводиться до патрулювання двору і прилеглих територій. Бажано не розділятися, в кількості – ваша сила. У разі зіткнення спершу спробуйте дипломатію, далі – за обставинами (зазвичай – бійка). У разі реальної загрози обов'язково викликайте підкріплення – міліцію або інші дружини.

Як з неорганізованої юрби сформувати нормальну дружину?

1. Як правило, відсутність організації пояснюється відсутністю лідера. Хоча керівник може і бути – але некомпетентний. Якщо саме такий випадок – спробуйте з ним поговорити, дати йому декілька порад. Якщо це марно, до того ж керівник має якусь посаду (наприклад, голова районної ради – бюрократ, якому доручили створити

дружину) – йдіть звідти. Така дружина свідомо небоєздатна, при нападі мародерів – відразу ж тікає, тим самим піднімаючи бойовий дух вашого супротивника, що призводить до втрат в той чи інший спосіб.

2. Якщо офіційного керівника немає, а місце лідера вакантне – спробуйте його зайняти. Навіть погана організація краща за її повну відсутність. Гірше ви не зробите, а краще – можливо.

Неорганізованість призводить до таких наслідків:

1. Незрозуміло, кого слухати і чиї накази виконувати. У кризовій незнайомій ситуації звичайна людина готова і бажає виконувати накази, йому потрібна «сильна рука» компетентного лідера. Почніть щось робити: зберіть всіх, познайомтеся з дружинниками, представтеся самі.

2. Незрозуміло, що взагалі робити. Відсутній певний план дій – це одна з найбільш поширеніших помилок. Проведіть інструктаж: «Патрулюємо звідси і до ранку, у випадку нападу на нас – відбиваємося, якщо їх занадто багато – відходимо до такого-то будинку. Не кидати своїх товаришів».

3. Незрозуміло, що відбувається навкруги. Відсутність достовірної інформації, породжують чутки, вони – основна причина занепаду бойового духу і причина паніки. Бажано, щоб ви були найбільш поінформованим з усіх – це додатково підвищить ваш авторитет. Схема та сама – попросіть рідних/друзів надсилати вам SMS або телефонувати (якщо зв'язок працює нормально) та повідомляти про всі значущі новини (особливо про те, що відбуваються у вашому районі). Розповідайте про них своїм товаришам. Власне розповідь слід формувати таким чином: є дехто, який розуміє, що відбувається, знає, що треба робити, і скаже мені про це. Все, звичайній людині цього буде достатньо.

Додаток 1: Автомобіль

Цей залізний кінь може стати або тягарем, або ж – відмінним, навіть незамінним помічником в таких ситуаціях. Приймати рішення вам – або ж ризикувати (машини палють регулярно), або ж – заховати. Якщо вирішили заховати, то краще за все – в гаражі або загнати на двір приватного будинку. В крайньому випадку – в глухих дворах подалі від великих магістралей.

Якщо ж ви вирішили використати машину задля допомоги дружині – хвала і честь вам. Машин в такий час багато не буває, а мобільність – важливий рушій успіху. Дружини першого (при міліції) та другого (напіввійськові об'єднання громадян) типу будуть вкрай раді вам і вашій автівці.

Основні функції прості: розвідка та швидка передислокація до «гарячих точок». Особливо ефективні мобільні автоколони дружинників, які курсують містом, припиняючи будь-які спроби грабунків і безладу.

Кілька порад:

1. Заздалегідь залийте повний бак. Ніч довга. Можливо доведеться багато їздити. А під час масових заворушень вельми складно знайти діючу заправку.

2. Намагайтеся діяти групами як мінімум з 2-3 автівок.

3. Позначте, що ви – дружинник. У Бішкеку для цього застосовували нарукавну пов'язку чи стрічку білого/червоного кольору, яку прив'язували на антену або дзеркало.

4. Якщо у вас дорогі чохли або шкіряні сидіння – не полінуйтеся накинути зверху якусь чисту ганчірку. У вашій машині будуть сидіти 3-4 дружинника, багато з яких можуть курити. В цілому машина відразу ж суттєво підвищить ваш статус серед дружинників. Не проявляйте зайвої ініціативи, відразу йдіть до старшого по дружині. Не погоджуйтеся на пропозиції «гарячих голів» проїхатися та подивитися навколо (у всякому разі, без дозволу старшого). Машина – це надто важливий ресурс для дружини, щоб так нерозважливо її використовувати

Під час заворушень у Бішкеку іноді застосовували автомобілі як зброю. Кілька машин на невеликій швидкості одночасно «врубалися» у натовп, проте щоб не вбити, а лише травмувати. Так робила міліція, про дружинників у мене інформації немає. Звісно, що кузов після такого доведеться довго рихтувати.

Якщо ви під'їхали до «гарячої точки», де збираєтеся тримати оборону – подумайте про збереження машини. За жодних обставин не залишайте її поруч з собою, якщо тільки не впевнені на 100%, що утримаєте оборону. Та все одно – кілька каменюк цілком здатні заподіяти відчутної шкоди. Краще, відженіть машину в темний провулок десь поруч.

Додаток 2. Жінки

Невелике звернення до жінок: милі дами різного віку! Подруги, дружини, мами та бабусі! Якщо ваш хлопець/чоловік/син/онук (повнолітній) вирішив йти захищати місто – ні в якому разі не зупиняйте його! Я знаю, що вам страшно за нього і за себе (бо залишаєтеся одні), але зрозумійте, що поодиноці можна не вистояти. А правильно організована дружина турбується про своїх членів, так само, як і про всіх оточуючих. За статистикою бішкекських заворушень, ніхто з дружинників не загинув у сутичках, і навіть (наскільки мені відомо) не був серйозно поранений.

Проте загинуло багато людей, які просто «захищали свій дім», тому що поодиноці нічого не зробиш проти озвірілого натовпу. Відпустіть чоловіків! Кількість бандитів ніколи не зрівняється з кількістю нормальних, законотворчих городян. І якщо вийде кожен, то заворушень взагалі не буде, повірте. Чим відмовляти і заважати - краще допоможіть їм. Стежте за всіма новинами, повідомляйте дружинникам про останні важливі новини і події, і все буде добре!

Тепер до чоловіків. Можете продемонструвати/зачитати вищенаведене звернення, але не сподівайтеся, що звичайна жінка його зрозуміє і з ним погодиться. Хоч розумом вона це все і розуміє, та вся її сутність бажатиме, щоб ви завжди були поруч (поруч, я сказала!). До речі є і такі жінки, які забезпечують всіляку підтримку і самі рвуться в бій (відмовляйте, це величезний ризик!). Але, на жаль, таких все ж дуже мало. Порада одруженим – навіть не питайте дозволу (його вам ніхто не дасть), а просто повідомте про своє рішення. Звісно, буде скандал, будуть сльози і потужний тиск. Стійте на своєму, заспокоюйте, пояснюйте (тут важливо не ЩО говорити, а ЯК – спокійним, м'яким тоном). Не турбуйтеся, вас обов'язково простять. Згодом.

Додаток 3. Доки не клюнув смажений півень

Закликаю всіх не забувати про те, що незважаючи на будь-яку «стабільність» та «сильних лідерів», ніхто не застрахований від заворушень, таких як відбулися в місті Бішкек. Це не означає, що біля входних дверей повинен постійно стояти «чергова валізка», але деякі запобіжні заходи рекомендую все ж зробити частиною вашого життя.

1. Як вже згадувалося вище – стежте за місцевою політикою. Тенденції цілком очевидні, а події – можливо передбачити.
2. Тримайте вдома зброю. Мисливські рушниці, травматичні пістолети, навіть шокери – в таких ситуаціях все може стати у нагоді.
3. Ще один корисний предмет – ліхтарик. Річ функціональна, але рідкісна. Особливо доцільні великі міцні ліхтарі, з потужною лампою. Такий можна як кийок використати, та й засліпити очі мародеру теж корисно.
4. Будьте морально готові. Уявіть цей найгірший варіант – натовп на вулицях, починаються грабунки, погроми. Така несподівана ситуація вибиває з буденної колії. Ваша готовність дозволить вам зберегти спокій.

Вельми корисними в даному випадку виявляються польові рольові ігри, на яких, хоч і в ігровій формі, але можна відчутти на собі протистояння натовпу, відчутти, що таке зіткнення «стінка-на-стінку».

Особистий досвід: у 2009 році грав гугенота в Парижі XVI століття. І очікування «Варфоломіївської ночі» (та здійснювані дії) були вкрай близькі за відчуттями в квітні 2010 року.

Висновок

Цей poradnik – лише невелика добірка думок, навіяних неодноразовим досвідом протидії масовим заворушенням. Ні в якому разі не претендуючи на повноту та всеосяжність, я думаю, що сценарій вуличних заворушень на пострадянському просторі буде приблизно однаковим. В його гіршому варіанті, зрозуміло. Проте, Українці з Помаранчевою революцією чудово обійшлися без розграбування міста. Але в найстрашніших ситуаціях завжди знаходяться ті, хто виходять на захист міста.

Якщо вийде кожен – жодних погромів ніколи не буде. А доки люди сидять по домівках – кількість грабежів буде лише зростати. Однак ніякі мародери не всесильні. Городян завжди НАБАГАТО більше. У ваших руках – ваше майбутнє, ваше життя та життя ваших близьких. Бішкекчани це вже зрозуміли. Якщо не ми, то хто?

http://iskra-news.info/news/poradnik_z_vizhivannja_ta_oboroni_mista/2014-02-19-8261